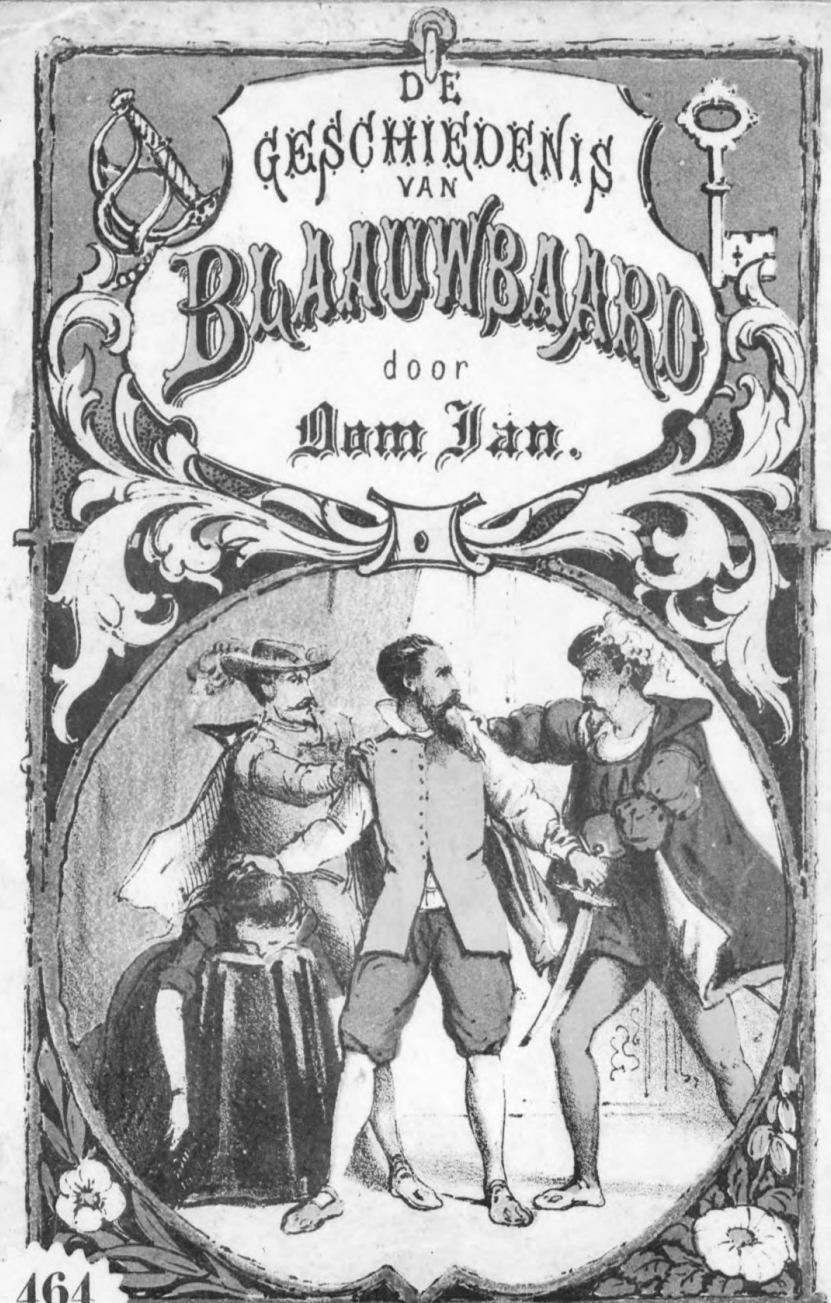

UBL: BKNOOG 464

bknoog

464

DE
GESCHIEDENIS
VAN

BLAUNBAARD

door
Jan Jan.

464

UITGAVE VAN D. MIJS TE TIEL.

Lith. Emrik & Binger.

Boekenoglen
464.

18464

De Geschiedenis

VAN

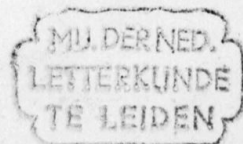
BLAAUWBAARD;

DOOR

OOM JAN.

— orn —

TIEL. — D. MIJS.

Er leefde eens, — maar 't is jaren geleên,
En wáár, heb ik nimmer geweten —
Een man, om zijn goed en verbazend kapitaal,
Zijn vorstelijk leven en vorst'lijke praal,
De rijkste van allen geheeten.

Die heer was een man, wel zoo groot als een reus,
Dieforsch en gespierd was van leden,
Ook droeg hij een zwaard gansch niet klein, aan zijn zij',
Was moedig, hoovaardig en magtig daarbij,
Maar toch met dat al, niet tevreden.

Waarom niet? Ja, dat was een aardig geval,
Zijn baard was het die hem mishaagde.
De kleur van dien baard was niet rood, zwart of graauw,
Maar, tegen de wet der natuur was die blaauw,
En dát was het wat hem zoo plaagde.

Van scheren daar wist men des tijds nog niet van,
 Schoon dit hem ook niet zou bevallen,
 Hij hield dus zijn baard of hij wilde of niet,
 En baarde hem dit een geweldig verdriet,
 Hij liet nochtans niet met zich mallen.

Hij werd ten gevolge de kleur van zijn baard,
 Door iedereen BLAAUWBAARD geheeten,
 Zoo dat men niet wist, welken naam hij regt droeg,
 Maar 't deed er niet toe, die naar BLAAUWBAARD slechts
 Kwam dit van een kind zelfs te weten. (vroeg,

Die BLAAUWBAARD hield veel van een vorst'lijke praal,
 Niet minder van prachtige feesten:
 Hij gaf die, zoo als men die uren in 't rond,
 Bij geen van de rijkste, ooit prachtiger vond,
 En dan nog van allen, de meeste.

't Was wonder, en toch had de tijd het geleerd,
 Dat hij nooit zijn' vrouw kon behouën.
 »Die stumper,» zoo dacht men, »zijn rijkdom ten spijt,
 »Raakt hij zijne vrouwen zoo spoedig weër kwijt,
 »En moet om een haverklap trouwen.»

't Was weër zoo. Misschien voor de negende maal,
 Had BLAAUWBAARD een' vrouw zich gekozen.
 Er heerschte veel vreugde op het lustige slot:
 Men dronk en men danste, en bij dat genot,
 Vertoefd' men een week zonder poozen.

»Zoo'n vrouw,» dacht een ieder, »had wel een geluk,»
 Zij leefde zoo gansch zonder zorgen:
 Het ging daar toch altoos zoo rijkelijk toe ...
 Men werd er het vrolijke leven nooit moê,
 En kende geen kommer voor morgen.

En waarlijk, zijn vrouwtje, zoo lief en zoo zacht,
 Zij smaakte als een hemel op aarde.
 Zij was zoo gelukkig, zoo rijk en zoo blij,
 Dat zij haar geluk, na de huw'lijkspartij,
 Met vreugd aan een ieder verklaarde.

Maar weldra, helaas! nam het lot eenen keer,
 En kwamen er droevige dagen.
 Maar waarheid is 't ook, en steeds waarheid zal 't zijn:
 Wij zelf zijn vaak d'oorzaak van angst en van pijn, —
 Ook zij gaf die ramp zich te dragen.

Nadat zij — zes weken reeds — waren getrouwd;
 Sprak BLAAUWBAARD tot zijne geliefde:
 »Hoor schatje! 'k moet plots'ling een poosje van hier;
 »Het spijt me, maar 'k zweer u, 't is niet voor plezier,
 »Daar 'k anders, zoo waar u niet grieve.

»Maar 't moet; het zijn zaken, gewigtig van aard,
 »Dus laat ik nog eenmaal u streelen.
 »Hoor verder, mijn Engel! wat ik u gelast,
 »Doe stipt wat ik zeg, en als vrouw u ook past,
 Doe 't geen ik u thans zal bevelen.

- » Hier hebt ge de sleutels; niet één die ontbreekt;
 » Ik schenk u mijn volle vertrouwen;
 » Maar 't kamertje, waar deze kleine van is,
 » Zult gij niet betreden, want dat zou gewis
 » U vrees'lijk en eeuwig berouwen.
- » Dat kamertje wordt door geen mensch'lijken voet,
 » Door vrouwen vooral niet, betreden.
 » Wees wijs dus, want kwaamt gij te kort aan uw pligt,
 » Ik velde daarover het zwaarste gerigt,
 » Dat zweer ik met duizende eeden.
- » Maar verder, mijn kind, staat u alles ten dienst,
 » Wat u tot genoeg kan strekken.
 » Vaarwel dus, zoo ras als ik kan kom ik weêr,
 » Ik blijf dan steeds bij u, mijn woord is mijn eer."
 En daarop ging BLAAUWBAARD vertrekken.

Nu denkt gij moog'lijk, kleine lezer!
 Dat het bevel tot haar gerigt,
 Om in die kamer niet te komen,
 Al zeer gemakk'lijk was en ligt?
 Ei, weet gij dan niet bij u zelve,
 Dat gij het houdt voor groot gemis,

Wat u, door vader of door moeder,
 Onthouden of verboden is?
 Trok niet juist dáár uw hartje henen,
 Alléén omdat men 't u onthoudt,
 Terwijl gij 't anders nooit begeeren,
 Er ligt niet eens aan denken zoudt?
 Zoo ging het ook met jufvrouw BLAAUWBAARD.
 En kijk, dat wist de wreede man,
 Hij rekend' op haar overtreden,
 Als oorzaak voor zijn gruwel plan.
 Ik zal u verder nu vertellen,
 Terwijl gij, hoop ik, leeren zult,
 Dat hij het meest geluk kan smaken,
 Die 't naauwgezetst zijn pligt vervult.

Was BLAAUWBAARD vertrokken, de rust van haar hart,
 Was met hem haar woning ontweken;
 Zij dacht aan die kamer, en dan aan zijn woord,
 Zij had toch zoo duid'lijk zijn dreigen gehoord,
 Wat mogt zich daar toch wel versteken?

Zij peinst, is beangst, maar nieuwsgierigheid dringt,
 Om 't groote geheim toch te weten.
 Zij gaat, maar keert weêr, en gaat andermaal heên,
 Geen mensch zal 't verraden, ze is immers alleen,
 En alles is weldra vergeten.

Daar neemt ze den sleutel. »Kom,» denkt zij, met moed,
 »Mij schijnt hij toch niet te mistrouwen.»
 Zij beeft wel, en heeft van gejaagdheid een kleur.
 Maar 't baat niet, zij draait en zij opent de deur.
 Om 't vrees'lijke raadsel te aanschouwen.

Daar ziet ze de lijken van hen, die vóór haar,
 Aan BLAAUWBAARD eens trouwe beloofden,
 Maar die hij — uit dorst naar hun goud en juweel,
 Wat hem na haar sterven, als man viel ten deel —
 Zoo gruwzaam van 't leven beroofde.

Nu kent zij 't geheim, maar ze vreest en teregt,
 Dat haar dit op 't harte zal branden.
 Zij beeft voor haar' toekomst; ze staat als verplet;
 Zij weet hier geen uitkomst, maar peinst op ontzet,
 De sleutel ontvalt aan haar handen.

Zij grijpt hem om spoedig van 't bloedig tooneel,
 Zoo snel zij slechts kan, te vertrekken;
 Maar wat zien haar oogen? de sleutel, nog pas,
 Zoo helder als zilver, zoo zuiver als glas,
 Besmet als met bloedige vlekken.

En wat zij ook aanwent, of wat zij ook doet,
 Die vlekken kan zij niet verdrijven;
 Het wordt haar nu duid'lijk dat BLAAUWBAARD dit wist,
 Zoo dat, als hij komt, ook haar lot is beslist,
 De straffe niet achter zal blijven.

Zij keert tot haar zuster, die bij haar vertoeft,
 Maar zegt nog geen woord van d' ontdekking,
 Alleen zegt zij: »ANNA! 'k gevoel mij niet goed,
 »Zend naar mijne broeders, laat hen komen met spoed,
 »Ik reikhals naar mijne betrekking."

Dra zag men een bode naar 't vaderlijk slot,
 Op 't moedige ros, zich begeven,
 Indien nu maar BLAAUWBAARD zoo spoedig niet kwam,
 Ligt dat dan haar toestand verandering nam,
 En zij nog gespaard werd in 't leven.

Wat heeft — zoo denk ik onder 't schrijven —
 Wat heeft toch die nieuwsgierigheid,
 Reeds menig mensch voor heel zijn leven,
 Een onheil en verdriet bereid!
 Daar zit zij nu, die zonder zorgen,
 Wie weet hoe lang nog leven kon,
 Maar thans het stervenslot moet vreezen,
 Omdat ze een dwaze daad begon.
 Of was 't niet dwaas? Wat kon 't haar schelen,
 Wat op die kamer was te zien?
 Zij had toch overvloed van alles
 En geld genoeg nog bovendien.

Maar neen, zij moest en zou het weten,
 Nieuwsgierigheid, dat groote kwaad,
 Deed haar de zware straf vergeten,
 En nu ze 't weet, weet ze ook geen raad.
 Och lieve! leer van jufvrouw BLAAUWBAARD,
 Om, als u iets verborgen wordt,
 Er maar volstrekt niet aan te denken,
 Daar 't u zoo ligt in rampen stort.

Nu ziet jufvrouw BLAAUWBAARD drie dagen aan een
 Als waren het weken, verdwijnen.
 Zij staart steeds naar buiten of zij nog niets zag;
 Daar hoort ze beweging aan 't eind van den dag,
 En ziet, helaas! BLAAUWBAARD verschijnen.

Hij hoeft niets te vragen; haar blik wijst reeds uit,
 Dat ze ontrouw was aan zijn bevelen,
 En wat zal zij zeggen, de sleutel wijst aan
 Als sprekend getuige, wat zij heeft gedaan,
 Zij kan hare fout niet verhelen.

Zij ziet het, d'aanvankelijk zoo vriend'lijke trek,
 Die op zijn gelaat was te lezen,
 Verduistert op eenmaal, en barsch wordt zijn stem.
 Zij siddert en blikte slechts deemoedig op hem,
 Zij weet, wat zij thans heeft te vreezen.

»De sleutels! kom geef mij de sleutels terug,
 »Die 'k u hier heb achter gelaten.»
 Zoo spreekt hij, en houdt zich een weinig bedaard,
 Zij geeft ze, doch heeft nog den kleine bewaard;
 Ofschoon dit haar weinig zal baten.

»Waar hebt ge den kleine? Of is hij niet schoon?
 »Is hij soms bezoedeld met vlekken?
 »Hij zal, zoo gij 't waagdet, den last dien 'k u gaf,
 »Stoutmoedig te tarten, gewis tot uw straf,
 »Uw euveldaad spoedig ontdekken.»

Zij stelt hem nu BLAAUWBAARD luid snikkend ter hand,
 En werpt op de knieën zich neder.
 »Genade!» zoo smeekt zij, »genade, mijnheer!
 »'k Ben schuldig, maar denk aan uw liefde van weleer,
 »Ach, schenk mij vergeving slechts weder.

»O, zie mij hier voor u geknielend aan uw voet,
 »Och, wees met ontferming bewogen;
 »Ik ben uwe gade ...»

»Zwijg! trouwlooze vrouw!»
 Riep BLAAUWBAARD in woede, meer vrees dan berouw
 »Vertoont zich bij u in mijn oogen.»

»'k Ben schuldig, mijnheer! maar ...»

»Juist, schuldig zijt gij,

- » Gij kunt geen genade verwerven :
- » Gij kent mijn geheimen, en nu tot uw straf,
- » Veroordeelt ge u zelve tot zwijgen in 't graf,
- » Bereid u dus, vrouw! om te sterven."

Reeds trok hij zijn zwaard, om de vrouw, die misdeed,
 Meedoog'loos in 't harte te treffen :
 Nog smeekt zij genade, bezweert hem haar trouw ;
 Nog waagt het de diep ongelukkige vrouw,
 De handen zoo smeekend te heffen.

Geen tranen doorweekten het gruwzaam gemoed,
 Van hem die zijn vrouwen deed sterven.
 » Neen ! " schreeuwt hij, » thans is het onnoodig getreurd,
 » Gij hebt door uw misdrijf uw leven verbeurd,
 En moet het op heden nog derven."

- » Vergun dan, " zoo gilt zij, » een uur toch voor mij,
- » Om God om vergeving te smeeken ;
- » Opdat ik den hemel . . ."

» Neen, neen ! " riep hij luid,
 » Een half is voldoende en dan is het uit . . .
 » Ga, tot dat die tijd is verstreken."

Zij snelde naar boven, » o, ANNA ! " riep zij,
 » O, zuster ! ziet gij nog niets komen ?
 » Ach, ANNA ! ach, ANNA ! Ach broeders, ach, kom !
 » En geef aan uw zuster het leven weêrom,
 » Dat haar straks zal worden ontnomen.

»Wat ziet gij toch, ANNA?»

»Ik zie,» zei haar zus,

»Een stofwolk... Och wees maar tevreden,
»Zij komen zoo aanstonds, zij rijden in draf...
»Maar smeeke van den Hemel uw redding toch af,
»Kom, zend tot den Heer uw gebeden.»

Zij knielde om te bidden, doch dan riep zij weêr:

»Ach, ANNA! waar of zij toch blijven?
»Wat ziet gij, mijn zuster?»

»Ik zie op den weg,

»Nog immer de stofwolk, en dan bij de heg,
»Een man die zijn schapen gaat drijven.»

Zóó biddend, zóó vreezend vervloog het halfuur.

»Kom! kom!» brulde BLAAUWBAARD, beneden.
»De tijd is verstreken; ik wacht langer niet,
»'t Was dwaas, dat ik u nog een oogenblik liet,
»Nu hebt ge genoeg reeds gebeden.»

»'k Zal komen! 'k Zal komen!» zoo snikte zijn vrouw,
»O, ANNA, het uur is geslagen!

»Wat ziet gij, mijn zuster? Mijn hope vergaat,
»Ligt komen de broeders als redders te laat...
»Ach! ziet ge mijn redding niet dagen?»

»Geen oogenblik langer!» riep BLAAUWBAARD voor 't
Uw bloed wil ik heden zien stroomen. (laatst,
»Daar kom ik...»

» Daar ben ik, » sprak zij nu bedaard,
 » God lof! » riep haar zuster, » nu wordt gij gespaard,
 » Ik zie ze; de broeders die komen!»

Nu nadert haar BLAAUWBAARD, het zwaard in de vuist,
 Zij werpt zich nog eens aan zijn voeten,
 En poogt nog den tijd te verlengen door list...
 » O, BLAAUWBAARD!» zoo spreekt zij, mijn lot is beslist,
 » En wil nu mijn misstap wel boeten.

» Maar 'k wil u ook zeggen, voor dat gij mij doodt,
 » Wat gruwel ik meer heb bedreven.
 » Dat baarde mij lang reeds een vrees'lijk verdriet;
 » Maar neen, het verzwijgen, dat mag ik thans niet,
 » Ik wil het bekennen, en sneven.»

» Spreek op dan, » riep BLAAUWBAARD, » wat hebt gij ge-
 Wat gruwel hebt gij te verkonden? » (daan?
 Toen hoorde men eensklaps een wapengedruisch,
 En opspringend riep zij: » Ik heb naar mijn huis
 En om mijne broeders gezonden!»

Ze ontweek hem en snelde naar ANNA weêr heên,
 Om deze haar redding te melden.
 De broeders, zij vielen verwoed in de zaal...
 Daar hoorde men 't klett'ren van 't moordende staal;
 Men vocht er en streed er als helden.

Daar klonk het »Hoera!» en de strijd was beslist,
De wreedaard lag eind'lijk verslagen.
Het loon zijner wreedheid was thans hem bereid,
Hij moest, hoe wanhopig hij vocht in den strijd:
De straf voor zijn gruwelen dragen.

Zoo gaf de Heer op haar gebeden,
Toch uitkomst in den hoogsten nood,
Want slechts één oogenblikje later,
En zij was door haar man gedood.
En dat is 't wat wij moeten leeren:
Wanneer men nergens uitkomst ziet,
Dan is het God, die ons Zijn hulpe,
Soms wonderbaar Zijn bijstand biedt.
Maar ook nog leert ons dit verhaaltje,
Dat, schoon de boosheid vaak een tijd
Met trotsch gemoed blijft zegepralen,
Zij toch haar eigen valstrik spreidt.
Leer daarom vroeg alle ondeugd haten,
Want bij 't betrachten van de deugd,
Vindt ieder mensch, wie hij moog' wezen,
Een onverstoorb're zielevreugd.

Nu werd het een leven van vrolijke FRANS,
De vreugde niet langer verdreven . . .
De schatten van BLAAUWBAARD behoorden aan haar,
Maar nu ook bedacht zij het broederenpaar,
Die d'onverlaat hadden doen sneven.

Zij kocht thans voor ieder een plaats als off'cier,
En stelde ook haar zuster tevreden :
Zij gaf haar een deel van hetgeen zij bezat
En deelde ook gul en opregt van haar schat,
Aan d'armen uit dankbaarheid mede.

Haar zuster trad kort daarop ook in den echt,
En nu was het feest voor haar beide ;
Zij leefden vereenigd, geen rampen, geen druk,
Verwoestten haar vreugde, haar levensgeluk,
Niets wat ooit 't zusterpaar scheidde.

En hiermede eindigt dit mooie verhaal,
Ik hoop het u goed is bevallen.
Wordt nooit alseen BLAAUWBAARD, of wie dan ook, slecht,
Onthoudt toch vooral wat ik u heb gezegd,
't Is nuttig voor u en voor allen.

